

Motion om att etablera duschbås på alla stadens skolor

Motion av Jan Jönsson (L)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

I en motion väckt i kommunfullmäktige anför Jan Jönsson (L) att många elever låter bli att duscha efter idrotten på grund av bristande trygghet i omklädningsrummen. Detta menar motionären kan påverka både elevers välbefinnande och deras deltagande i idrottsundervisningen. Motionen föreslår därför att alla skolor i staden ska utrustas med duschbås.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, Stockholms Stadshus AB, Barnombudsmannen, Friends och Sveriges Elevkårer.

Barnombudsmannen, Friends och Sveriges Elevkårer har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret instämmer i motionärens beskrivning av att trygghet och integritet i dusch- och omklädningsrum är en viktig fråga för elevernas välbefinnande. Vidare konstaterar stadsledningskontoret att ett arbete påbörjats för att se över de krav som ställs finns i *Funktionsprogram för skollokaler* avseende utformning av dusch- och omklädningsrum.

Utbildningsnämnden delar uppfattningen att det är viktigt att elever ges möjlighet att duscha på ett tryggt och integritetssäkert sätt. Nämnden har redan påbörjat ett arbete för att se över hur utformningen av duschar och omklädningsrum kan regleras i nämndens funktionsprogram. Arbetet omfattar frågan om duschbås som en möjlig lösning, liksom andra åtgärder för att uppnå samma syfte.

Stockholms Stadshus AB instämmer med motionären om vikten av att elever är trygga i stadens alla skollokaler, oavsett vilken del och miljö i skolan som avses. Utbildningsnämnden ansvarar för verksamhetsanpassningar gällande utformningen av skollokaler där funktionsprogrammet lyfter trygghet, rörelse, effektivitet, flexibilitet och omställbarhet som viktiga parametrar. Vid beställning av duschbås från utbildningsförvaltningen så utför Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) en sådan ombyggnad.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag känner igen mig i problembilden då många elever vittnar om att de inte vågar duscha efter idrottslektionen eftersom det upplevs som otryggt. Det är naturligtvis ett stort problem och det riskerar leda till att en del barn och unga inte får den fysiska rörelse i skolan som de behöver och inte lär sig det som de ska på idrotten för att uppnå kunskapsmålen. I värsta fall kan upplevelsen av otrygghet i omklädningsrummen leda till att elever helt avstår från idrottslektionerna.

Just därför har den rödgröna majoriteten också tydliggjort i stadens budget att utbildningsnämnden ska arbeta för att möjliggöra enskilt ombyte för våra elever. Mot den bakgrunden ser utbildningsförvaltningen nu över hur kraven på våra skolors omklädningsrum och duschar kan skärpas. I arbetet ingår också duschbås som en möjlig lösning, men det är ett pågående arbete och för tidigt att uttala sig om exakt vilka lösningar som arbetet kommer resultera i. Men vår målsättning är självklart att skapa en tryggare miljö i våra skolors omklädningsrum så att alla elever ska kunna delta på idrottsundervisningen fullt ut.

Bilaga

Motion om att etablera duschbås på alla stadens skolor, dnr KS 2025/798–1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå föredragande borgarråds förslag till beslut
2. Att bifalla motionen
3. Att därutöver anföra följande

Eleverna har rätt till grundläggande hygien och värdighet, och möjligheten att duscha efter idrotten är en självklar del av detta. Frågan om duschbås handlar om att skapa trygga och respektfulla miljöer för eleverna. Förvaltningen påpekar säkert i sitt yttrande att vissa skolor redan har dessa duschmöjligheter, att det finns kostnader för ombyggnad, underhåll och drift, och att det kan finnas olika svåra praktiska lösningar

beroende på lokalens ålder och konstruktion. Det får inte bli skäl att skjuta upp åtgärder som rör elevernas grundläggande behov. Det är värt att notera att utbildningsförvaltningen i sitt remissvar lyfter att en generell installation av duschbås på alla stadens skolor förutsätter att särskilda resurser avsätts till utbildningsnämnden.

Föredragande borgarråd skriver samtidigt i sitt yttrande att den rödgröna majoriteten redan i stadens budget tydliggjort att utbildningsförvaltningen ska arbeta med att möjliggöra enskilt ombyte för stadens elever. Dessa två besked hänger inte ihop. Antingen finns det ett finansierat uppdrag, och då finns det heller inga skäl att skjuta motionens förslag åt sidan. Eller så saknas resurserna, och då räcker det inte med ett budgetuppdrag utan tilldelade medel.

Därför föreslår vi att förvaltningen ges i uppdrag att göra en kartläggning av hur situationen ser ut idag och fastställer en tidsplan för när varje skola senast ska ha denna duschmöjlighet, och att arbetet rapporteras tillbaka till nämnden med ett konkret förslag: hur många skolor som klarar sina duschar nu, hur många som behöver åtgärder, och hur det ska åtgärdas.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 13 maj 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson och Johan Nilsson (alla M) och Jan Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

Kristdemokraterna instämmer i motionärens förslag om att samtliga skolor borde inrätta duschbås för att värna elevernas integritet. Därför föreslår vi en särskild öronmärkt investeringspott centralt som skolorna med stöd av Sisab ska kunna söka för att kostnaden inte ska behöva gå ut över skolpengen.

Ärendet

I en motion väckt i kommunfullmäktige anför Jan Jönsson (L) att många elever låter bli att duscha efter idrotten då duscharna känns ofräscha och saknar duschbås. Av motionen framkommer vidare att risken för att bli smygfotograferad eller filmad i duschen har ökat i takt med att mobiltelefonerna smugit sig in i omklädningsrummen. Motionären menar att detta medför en risk att elever undviker att delta fullt ut i idrottsundervisningen för att slippa duscha vilket riskerar påverka måluppfyllelsen i ämnet negativt. Utifrån exempel från andra kommuner uppskattar motionären att kostnaden för duschbås ligger på cirka 25 000 kronor per bås.

Motionären anser att det är viktigt att staden bidrar till att i detta sammanhang skapa en tryggare omgivning och föreslår med anledning av detta att kommunfullmäktige beslutar:

Att staden ser till att alla duschar utrustas med duschbås på alla stadens skolor

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, Stockholms Stadshus AB, Barnombudsmannen, Friends och Sveriges Elevkårer.

Barnombudsmannen, Friends och Sveriges Elevkårer har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 31 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer i motionärens beskrivning av att trygghet och integritet i dusch- och omklädningsrum är en viktig fråga för elevernas välbefinnande.

Funktionsprogram för skollokaler, som beslutas av utbildningsnämnden, beskriver krav och standarder för lokaler där utbildningsverksamhet i stadens grundskolor bedrivs. Programmet används vid ny- och ombyggnationer för att säkerställa att lokalerna planeras på ett ändamålsenligt sätt. Utifrån ett uppdrag till utbildningsnämnden i kommunfullmäktiges budget för 2025 har ett arbete påbörjats för att se över de krav som ställs finns i *Funktionsprogram för skollokaler* avseende utformning av dusch- och omklädningsrum. Inom ramen för detta arbete ska olika integritetsskapande lösningar prövas, där duschbås kan vara en möjlig åtgärd. Även andra alternativ kan bli aktuella för att på bästa sätt tillgodose elevers behov av trygghet och integritet.

Stadsledningskontoret ser positivt på motionens intention och konstaterar att frågan redan är föremål för ett aktivt arbete. Stadsledningskontoret föreslår att motion av Jan Jönsson (L) om att etablera duschbås på alla stadens skolor anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 oktober 2025 följande.

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Jan Jönsson (L), Claes Nyberg (C) och Hanna Werner m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen instämmer i motionärens beskrivning av att trygghet och integritet i dusch- och omklädningsrum är en viktig fråga för elevernas välbefinnande, och att det kan påverka deras möjlighet att delta fullt ut i undervisningen.

Utbildningsförvaltningen har med anledning av uppdrag i kommunfullmäktiges budget för 2025 påbörjat ett arbete för att se över hur nämndens funktionsprogram kan ställa krav på utformningen av dusch- och omklädningsrum.

Funktionsprogrammet är ett styrande dokument som beskriver nämndens krav och standarder för lokaler där utbildningsverksamhet i stadens grundskolor bedrivs. Programmet används vid ny- och ombyggnationer för att säkerställa att lokalerna planeras på ett ändamålsenligt sätt.

I enlighet med kommunfullmäktiges budgetuppdrag och utbildningsnämndens verksamhetsplan arbetar förvaltningen med att pröva möjligheter till enskilt ombyte. Budgetuppdraget innebär att förvaltningen ska se över sin kravställning av idrottsfunktioner i funktionsprogrammet, och arbetet har därför påbörjats. Inom ramen för detta arbete behöver förvaltningen pröva olika integritetsskapande lösningar, där duschbås kan vara en möjlig åtgärd, men även andra alternativ kan bli aktuella för att på bästa sätt tillgodose elevernas behov av trygghet och integritet.

Utbildningsförvaltningen ser positivt på motionärens intentioner och konstaterar att frågan redan är föremål för ett aktivt arbete. En generell satsning på omedelbar installation av duschbås i alla skolor förutsätter att särskilda resurser avsätts till utbildningsnämnden för ändamålet.

Stockholm Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 27 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen instämmer med motionären om vikten av att elever är trygga i stadens alla skollokaler, oavsett vilken del och miljö i skolan som avses.

Det är samverkansavtalet mellan SISAB och kommunstyrelsen som är styrande vid beställning av verksamhetsanpassningar i skollokaler. Utbildningsförvaltningen ansvarar för verksamhetsanpassningar gällande utformningen av skollokaler där

funktionsprogrammet lyfter trygghet, rörelse, effektivitet, flexibilitet och omställbarhet som viktiga parametrar. Vid beställning av duschbås från utbildningsförvaltningen så utför SISAB en sådan ombyggnad.

Underremisser

Skolfastigheter i Stockholm AB:s (SISAB) remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Enligt gällande samverkansavtalet mellan SISAB och kommunstyrelsen så bygger och verksamhetsanpassar SISAB skolor på uppdrag av utbildningsförvaltningen och i enlighet med utbildningsförvaltningens funktionsprogram.

Utbildningsförvaltningen ansvarar för verksamhetsanpassningar gällande utformningen av skollokaler där funktionsprogrammet lyfter trygghet, rörelse, effektivitet, flexibilitet och omställbarhet som viktiga parametrar. Vid beställning av duschbås från utbildningsförvaltningen så utför SISAB en sådan ombyggnad.

Reservationer m.m.

Utbildningsnämnden

Reservation av Jan Jönsson (L), Claes Nyberg (C) och Hanna Werner m.fl. (M)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att bifalla motionen.
3. Att därutöver anföra.

Eleverna har rätt till grundläggande hygien och värdighet, och möjligheten att duscha efter idrotten är en självklar del av detta. Frågan om duschbås handlar om att skapa trygga och respektfulla miljöer för eleverna.

Förvaltningen påpekar säkert i sitt yttrande att vissa skolor redan har dessa duschmöjligheter, att det finns kostnader för ombyggnad, underhåll och drift, och att det kan finnas olika svåra praktiska lösningar beroende på lokalens ålder och konstruktion. Det får inte bli skäl att skjuta upp åtgärder som rör elevernas grundläggande behov.

Därför föreslår vi att förvaltningen ges i uppdrag att göra en kartläggning av hur situationen ser ut idag och fastställer en tidsplan för när varje skola senast ska ha denna duschmöjlighet, och att arbetet rapporteras tillbaka till nämnden med ett konkret förslag: hur många skolor som klarar sina duschar nu, hur många som behöver åtgärder, och hur det ska åtgärdas.